

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: milan.tucek@soc.cas.cz

Naléhavost zabývání se oblastmi veřejného života – březen 2013

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v13-03</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. – 11. 3. 2013</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1059</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PO.5</i>
Zveřejněno dne:	<i>30. dubna 2013</i>
Zpracovala:	<i>Milan Tuček</i>

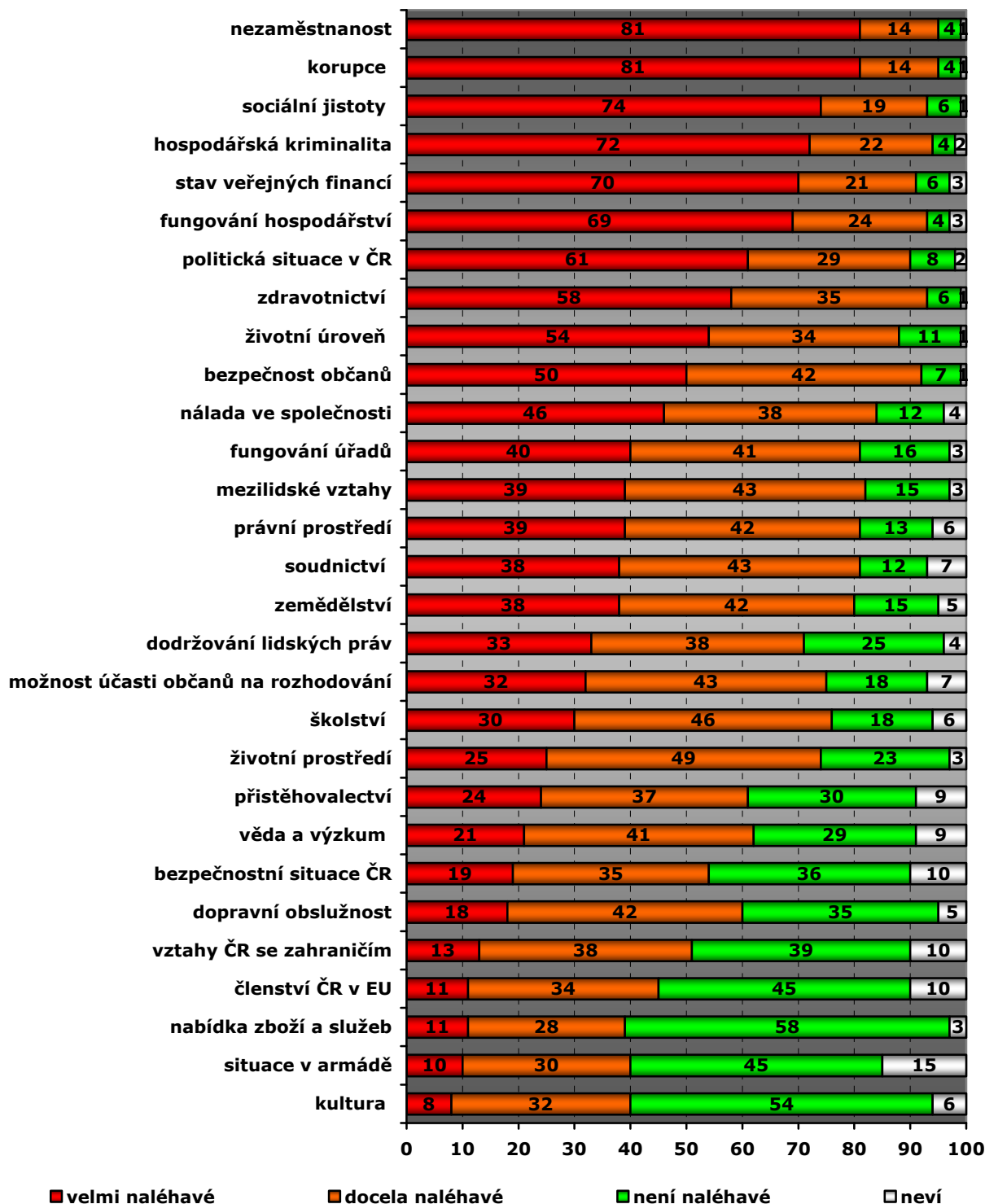
V březnu letošního roku zařadilo Centrum pro výzkum veřejného mínění do svého pravidelného výzkumu otázku, v níž obyvatelé České republiky hodnotili, jak moc je naléhavé zabývat se vybranými oblastmi veřejného života¹.

Nejpalčivějším problémem České republiky je podle účastníků výzkumu korupce. Zabývat se problematikou korupce považuje za velmi naléhavé 81 % dotázaných a dalších 14 % pak za docela naléhavé. Stejně palčivým problémem se letos stala nezaměstnanost (81 %, resp. 14 % dotázaných uvedlo, že zabývat se nezaměstnaností je velmi naléhavé, resp. docela naléhavé). Na třetím místě podle naléhavosti je oblast sociálních jistot (74 % velmi naléhavé a 19 % docela naléhavé), Jako srovnatelně závažné problémy jsou vnímány hospodářská kriminalita (72 % velmi naléhavé a 22 % docela naléhavé), stav veřejných financí (70 % velmi naléhavé, 21 % docela naléhavé), a fungování hospodářství (69 % velmi naléhavé a 24 % docela naléhavé).

¹ „Jak moc je podle Vás naléhavé zabývat se letos v České republice následujícími oblastmi: ...“ (seznam hodnocených oblastí viz gtaf 1). Byly nabídnuty následující možnosti odpovědí: „není to naléhavé“, „je to docela naléhavé“, „je to velmi naléhavé“ a „nevím“.

Na druhé straně pomyslného žebříčku stojí kultura a nabídka zboží a služeb. Více než polovina respondentů nepovažuje zabývání se těmito oblastmi za naléhavé, o naléhavosti zabývání se nabídkou zboží a služeb je přesvědčeno 39 % dotázaných (11 % velmi a 28 % docela), u kultury 40 % (8 % velmi a 32 % docela). K těmto oblastem se se s podobnou naléhavostí řadí ještě situace v armádě s tím rozdílem, že 15 % dotázaných nedovedlo tuto oblast posoudit. Úplný přehled výsledků u všech hodnocených položek nabízí graf 1.

Graf 1: Naléhavost zabývání se vybranými oblastmi (v %)

Pozn.: Položky řazeny sestupně podle dosaženého skóre odpovědi „velmi naléhavé“.

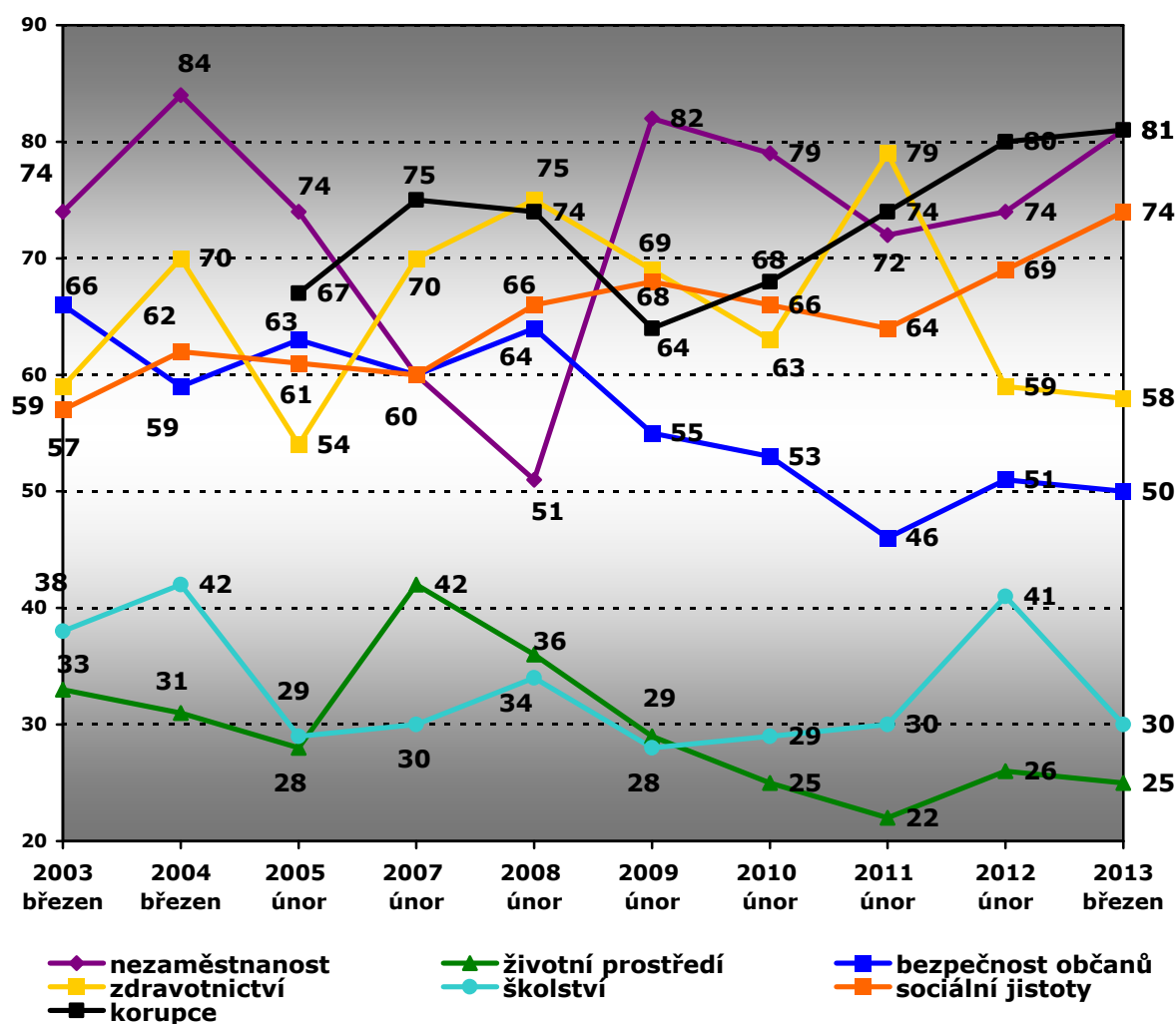

Stav většiny oblastí hodnotí lépe (statisticky významně častěji) lidé mladší 45 let a lidé se subjektivně deklarovanou dobrou životní úrovní. Horší hodnocení pak častěji nalzáme u lidí starších 60 let a u lidí se subjektivně deklarovanou špatnou životní úrovní. Politická orientace na levo-pravé škále statisticky významně koreluje s položkami hodnotícími sociální jistoty, nezaměstnanost, životní úroveň, zdravotnictví, kultura, účast občanů na rozhodování, mezilidské vztahy a politickou situaci. Vždy jde o horší hodnocení těch, kteří deklarují levicovou orientaci.

Faktorová analýza koncentrovala danou baterii položek do šesti obecnějších „dimenzí“ (jsou vzájemně nezávislé, společně vyčerpaly 52 % variance). Polovina položek se soustředila do 1. faktoru. Zvláštní dimenze vytvořily: nálada ve společnosti a mezilidské vztahy (2. faktor), životní úroveň, sociální jistoty a nezaměstnanost (3. faktor), veřejné finance, obecná kriminalita a fungování hospodářství (4. faktor) korupce a hospodářská kriminalita (5. faktor), dopravní obslužnost a nabídka služeb (6. faktor). Za pozornost stojí, že hodnocení politické situace skórovalo ve třech „dimenzích“ (faktorech), které reprezentují: společenské klima (2.f.), korupci (5.f.) a veřejné finance (4.f.).

Pro srovnání v čase jsme zvolili jen sedm vybraných oblastí (viz. graf 2)

Graf 2: Vývoj naléhavosti zabývání se vybranými oblastmi (v %)

Pozn.: V grafu jsou znázorněny procentuální podíly odpovědi „je to velmi naléhavé“.

Zdravotnictví, které bylo v roce 2011 (stejně jako v roce 2008) hodnoceno jako nejnaléhavější problém, bylo již vloni na prvním místě vystřídáno korupcí a toto místo si korupce udržela i v tomto roce.

Na stejnou úroveň naléhavosti jako korupce se letos dostala nezaměstnanost. Po strmém nárůstu v období mezi únorem 2008 a únorem 2009, který byl nepochybně spojen se začátkem ekonomického propadu doprovázeného růstem nezaměstnanosti a především růstem obav z nezaměstnanosti, došlo v dalších letech sice k poklesu (postupně o deset procentních bodů), aby po mírném vzestupu v minulém roce v letošním roce se míra naléhavosti zabývat se nezaměstnaností opět dosáhla 81 %. Tím, že nedošlo k nastartování ekonomického růstu, tak i nevýrazné zvýšení nezaměstnanosti přineslo významné zvýšení naléhavosti tohoto problému.

S růstem důrazu naléhavosti v oblasti nezaměstnanosti je nepochybně v posledních dvou letech spojen i růst naléhavosti oblasti sociálních jistot o 10 procentních bodů od roku 2011. V letošním roce tak odpověď „velmi naléhavé“ dosáhla nejvyššího procentního zastoupení za posledních deset let.

Počet respondentů, kteří považují za velmi naléhavé řešit problematiku životního prostředí, od roku 2007 po rok 2011 plynule klesal, v posledních dvou šetřeních však význam tohoto tématu opět stoupl na čtvrtinu dotázaných (na úroveň z roku 2010).

Také u hodnocení bezpečnosti občanů došlo po dlouhodobém poklesu v roce 2012 k nárůstu podílu lidí, jež pokládají zabývání se touto oblastí za velmi naléhavé, který rok 2013 potvrdil.

V případě školství, kde podíl odpovědí „je to velmi naléhavé“ osciloval od roku 2005 v rozmezí vytýčeném statistickou chybou na téměř stejné úrovni, došlo v roce 2012 k poměrně výraznému nárůstu počtu lidí, jež pokládají řešení situace v této oblasti za naléhavé, a to o 11 procentních bodů. Avšak v letošním roce se míra naléhavosti vrátila na úroveň předchozích let.